

ที่ สฎ ๐๐๑๙.๐๓/๖.๑๑๖๗

ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ถนนดอนนก อ.เมืองฯ สฎ ๘๔๐๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ (ยกเว้น อำเภอบ้านนาสาร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.แนวทางการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ฯ จำนวน ๑ ชุด
๒.พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ.๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้อำเภอได้เตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในระดับพื้นที่ทุกระดับ ถือปฏิบัติตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันมิให้เกิดกรณีความเสียหายขึ้น จึงขอให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอดำเนินการ ดังนี้

๑. ชักซ้อม ทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ให้มีความรู้ความเข้าใจ ตามแนวทางการดำเนินงานฯ ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแนวทางการดำเนินงานฯ ได้ที่เว็บไซต์สำนักพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน <http://fund.cdd.go.th>

๒. สมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องเป็นรายกลุ่มเท่านั้น หากกรณีที่ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใดมีสมาชิกรายบุคคล ให้ดำเนินการปรับเปลี่ยนโดยการสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน หรือจัดตั้งกลุ่มใหม่รองรับการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม และกลุ่มใหม่นั้นสมัครเป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๓. กรณีพบว่ายังมีการใช้ชื่อ “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน” ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงชื่อเป็น “ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน” เพื่อไม่ให้ขัดกับพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๗๓ ซึ่งมีบทกำหนดโทษทั้งจำทั้งปรับไว้ด้วย

๔. มอบหมายเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนอย่างใกล้ชิด และสร้างความรู้ความเข้าใจแก่คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนในเรื่องการดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนทำหน้าที่เป็นหน่วยบริหารจัดการหนี้เท่านั้น โดยเชื่อมโยงการบริหารจัดการเงินทุนในชุมชนให้เป็นระบบ ไม่ใช่ขยายบทบาทไปสู่การสนับสนุนสภาพคล่องแก่สมาชิกโดยตรง ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชนตามพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ.๒๕๖๒

/๕. กรณี....

๕. กรณีพบว่ายังมีศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใด ยังมีการธุรกรรมทางการเงินแก่คนในชุมชน ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนลงพื้นที่ สร้างความรู้ ความเข้าใจเพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพศิษฐ์ อินทรโยธา)

หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน รักษาราชการแทน
พัฒนาการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
โทรศัพท์ / โทรสาร ๐ ๗๗๒๗ ๒๕๕๘

แนวทางการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒ กรมการพัฒนาชุมชน ได้แจ้งจังหวัดให้มอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด เตรียมความพร้อมและสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้ขับเคลื่อนงานในระดับพื้นที่ทุกระดับ ถือปฏิบัติตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันมิให้เกิดกรณีความเสียหายขึ้น และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ กรมฯ ได้ลงพื้นที่ติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน พบว่ายังมีศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบางแห่ง ไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่กรมฯ กำหนด ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าว เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขอให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ดำเนินการ ดังนี้

๑. กรณีพบว่ายังมีการใช้ชื่อ “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน” ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงชื่อเป็น “ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน” เนื่องจากพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๕ กำหนดว่า “ห้ามผู้ใดนอกจากสถาบันการเงินประชาชนใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในทางธุรกิจว่า “สถาบันการเงินประชาชน” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน” ในกรณีศูนย์จัดการกองทุนชุมชนโดยยังคงใช้ชื่อ “สถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน” จึงมีลักษณะเข้าข่ายความหมายเช่นเดียวกันกับ “สถาบันการเงินประชาชน” ซึ่งมีบทกำหนดโทษ ตามมาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๒. ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน โดยเชื่อมโยงการบริหารจัดการเงินทุนในชุมชนให้เป็นระบบ มีการจัดทำฐานข้อมูลทุนชุมชน ฐานข้อมูลหนี้สินครัวเรือน บริหารจัดการหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ และส่งเสริมวินัยทางการเงินให้กับคนในชุมชน และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน จนสามารถลด/ปลดหนี้ได้มากที่สุด โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และวางแผนชีวิตนำไปสู่ชีวิตที่มีคุณภาพต่อไป ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ดังนั้นศูนย์จัดการกองทุนชุมชนจึงทำหน้าที่เป็นหน่วยงานบริหารจัดการหนี้เท่านั้น หากศูนย์จัดการกองทุนชุมชนขยายบทบาทไปสู่การสนับสนุนสภาพคล่องแก่กลุ่ม องค์กร กองทุนการเงินที่เป็นสมาชิก หรือขยายขอบเขตไปสู่การรับฝากเงินหรือให้สินเชื่อแก่สมาชิกโดยตรง (ยังดำเนินงานในรูปแบบสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน) อาจเข้าข่ายเป็นสถาบันการเงินตามพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๖ ดังนั้น หากพบว่ามีศูนย์จัดการกองทุนชุมชนโดยยังมีการทำธุรกรรมทางการเงินแก่คนในชุมชนอยู่ ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้ขับเคลื่อนงานทุกระดับดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ลงพื้นที่ชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน แก่คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนให้เป็นไปตามกรอบแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

๒.๒ แยกบทบาทภารกิจของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน กับการดำเนินธุรกรรมทางการเงินในรูปแบบ “สถาบันการเงิน” ออกจากกันให้ชัดเจน และเชิญชวนให้สถาบันการเงินดังกล่าวเป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต่อไป

๒.๓ ตามข้อ ๒.๑ - ๒.๒ หากศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดังกล่าวยังคงยืนยันที่จะไม่ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด ให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ส่งเสริมให้ไปยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชน ตามพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) หากศูนย์จัดการกองทุนชุมชนตามข้อ ๒.๓ ไม่ประสงค์ไปยื่นจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงิน ประชาชน ตามข้อ ๑) ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) อำเภอบางแห่งให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดังกล่าว ดำเนินการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ผู้นำชุมชน สมาชิกของกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกของ ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของสมาชิกทั้งหมด เพื่อประชุมและรับทราบให้ยกเลิกการดำเนินงาน ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยมีผู้แทนจากอำเภอร่วมสังเกตการณ์

๒.๒) อำเภอบางแห่งจัดทำรายงานการประชุมที่แสดงรายละเอียด ดังนี้

- (๑) รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม
- (๒) ระบุเหตุผลของการยกเลิกการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน
- (๓) มติที่ประชุมที่ระบุให้ยกเลิก
- (๔) ภาพถ่ายการประชุม

๒.๓) อำเภอบางแห่งดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใหม่ทดแทนศูนย์จัดการกองทุนชุมชนที่ได้ทำการยกเลิกการดำเนินงาน โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

(๑) เป็นหมู่บ้านที่มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตที่เข้มแข็ง ที่ได้รับการประเมินศักยภาพตามหลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับ ๒ หรือระดับ ๓ สามารถเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการหนี้ของคนในชุมชนได้

(๒) คณะกรรมการกลุ่ม องค์กรในชุมชนมีความเข้มแข็งน่าเชื่อถือและประชาชนในหมู่บ้านให้การยอมรับ

(๓) มีกลุ่ม องค์กร กองทุนการเงินอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน ไม่น้อยกว่า ๓ กลุ่ม

(๔) มีความพร้อมของสถานที่ ซึ่งอาจใช้สถานที่ร่วมกับกลุ่ม องค์กร กองทุนการเงินอื่น ๆ

หรือเป็นเอกเทศก็ได้

๒.๔) อำเภอรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ได้แก่ สำเนารายงานการประชุมพร้อมภาพถ่าย และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใหม่ ส่งให้จังหวัดเพื่อรวบรวมส่งให้กรมฯ ต่อไป

๒.๕) เมื่อกรมฯ ได้รับเอกสารแจ้งยกเลิกการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนและจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใหม่ จักได้รายงานให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนทราบ พร้อมดำเนินการปรับปรุงฐานข้อมูลศูนย์จัดการกองทุนชุมชนให้เป็นปัจจุบัน

๓. การบริหารจัดการของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ประกอบด้วย

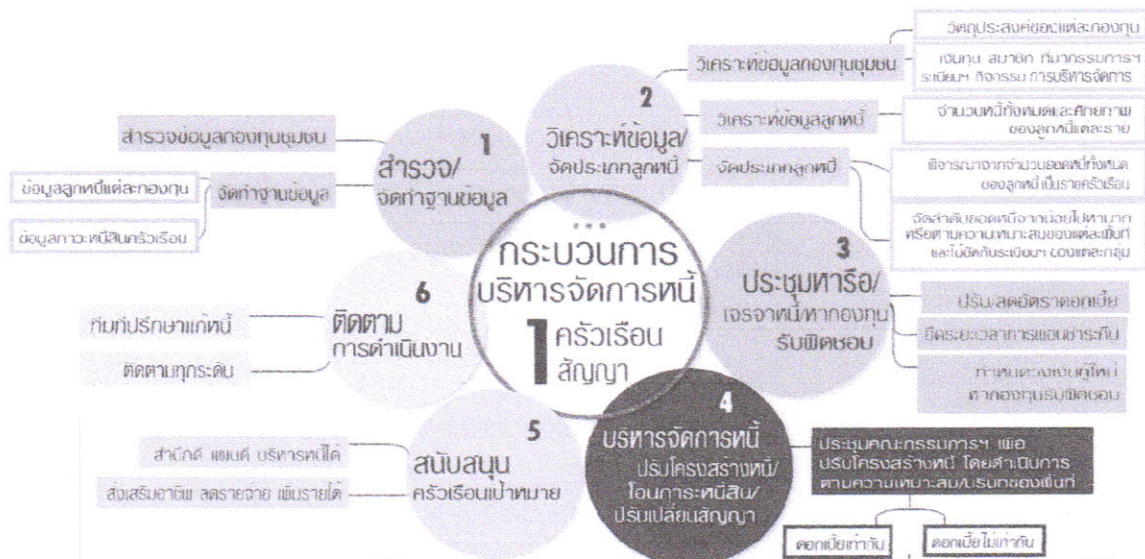
๓.๑) คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องเป็นตัวแทนจากสมาชิกทุกกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ไม่ควรมาจากคณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนใดกองทุนหนึ่งเพียงกลุ่มเดียว

๓.๒) สมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องมีสมาชิกเป็นรายกลุ่มเท่านั้น หากกรณีที่ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใดที่มีสมาชิกเป็นรายบุคคล จะต้องปรับเปลี่ยนโดยการพิจารณาให้สมาชิกเข้าสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งของกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน หรือจัดตั้งกลุ่มใหม่ขึ้นมาเพื่อรองรับการเข้ากลุ่มของสมาชิกที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม/กองทุนต่าง ๆ

๓.๓) กิจกรรมของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน คือ การบริหารจัดการหนี้ให้ครัวเรือนสามารถลดหนี้/ปลดหนี้ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ไม่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมที่กลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดำเนินการอยู่ เช่น การจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การจัดสวัสดิการ หากกรณีในกลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดำเนินการอยู่แล้ว อาจเห็นชอบให้คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นผู้ดำเนินการในภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนก็สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ต้องผ่านเวทีประชาคมและมีมติเห็นชอบจากกลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๓.๔ ระเบียบของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ควรออกระเบียบให้เอื้อต่อการดำเนินงานของสมาชิก กลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยไม่ขัดกับระเบียบของกลุ่ม/องค์กรนั้น ๆ และไม่ขัดต่อ กฎหมายด้วย ซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารกองทุนต่าง ๆ

๔. กระบวนการบริหารจัดการหนี้ ให้ครัวเรือนสามารถลดหนี้/ปลดหนี้ได้

๔.๑ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนสำรวจข้อมูลกองทุนชุมชนที่ดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชนว่ามีกองทุนที่จัดตั้งโดยประชาชน และกองทุนที่เกิดจากการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลลูกหนี้แต่ละกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และนำข้อมูลที่ได้ของแต่ละกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินมาจัดทำเป็นทะเบียนฐานข้อมูลภาวะหนี้สินครัวเรือนของหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นรายครัวเรือน

๔.๒ วิเคราะห์ข้อมูลกองทุนชุมชน/จัดประเภทลูกหนี้ ดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลกองทุนชุมชน เกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินทั้งหมด ในหมู่บ้าน/ชุมชน โดยวิเคราะห์ถึงที่มาของกองทุน วัตถุประสงค์ของกองทุน เงินทุนปัจจุบัน สมาชิกกองทุน คณะกรรมการกองทุน ระเบียบ/ข้อบังคับ กิจกรรมของกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม รวมทั้งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา/ข้อจำกัด และอุปสรรค เพื่อจะได้ทราบถึงสถานการณ์ของแต่ละกลุ่ม/องค์กร/กองทุนการเงินที่มีอยู่ในหมู่บ้าน/ชุมชน และทราบถึงแหล่งเงินทุนในหมู่บ้าน/ชุมชน

วิเคราะห์ข้อมูลลูกหนี้ โดยนำข้อมูลลูกหนี้ทั้งหมดของแต่ละกลุ่ม/กองทุนมาวิเคราะห์หนี้ และศักยภาพของลูกหนี้ทั้งหมดแต่ละราย

จัดประเภทลูกหนี้ โดยอาจจะพิจารณาจากจำนวนยอดหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้เป็นรายครัวเรือน และมาจัดเป็นกลุ่มตามจำนวนยอดหนี้ทั้งหมดของลูกหนี้

ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่และมติของคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน โดยคำนึงถึงยอดหนี้ และไม่ขัดต่อระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม/กองทุน

๔.๓หารือ/เจรจาระหว่างเจ้าหนี้ ลูกหนี้/หากกองทุนรับผิดชอบ

คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นตัวกลางในการเจรจาระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ (กลุ่ม/กองทุนที่ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกได้กู้ยืม) เพื่อตกลงให้ความช่วยเหลือในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น การปรับลดอัตราดอกเบี้ย/ค่าปรับ การยืดระยะเวลาการผ่อนชำระคืน การกำหนดวงเงินกู้ใหม่ ฯลฯ แล้วหากกลุ่ม/กองทุนใดกองทุนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบเพียงกองทุนเดียว โดยคำนึงถึงการเป็นสมาชิกของลูกหนี้ และจำนวนวงเงินกู้ที่เป็นไปตามระเบียบ/ข้อบังคับของกลุ่ม/กองทุนนั้น ๆ

๔.๔ ปรับโครงสร้างหนี้/โอนภาระหนี้/ปรับเปลี่ยนสัญญา โดยการประชุมคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเพื่อดำเนินการปรับโครงสร้าง โดยมีวิธีการดังนี้

๑) กรณีศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้โดยปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของกลุ่ม/กองทุน ที่เป็นสมาชิกของศูนย์จัดการกองทุนชุมชนให้เท่ากัน ยกตัวอย่างเช่น

กลุ่ม/กองทุน	อัตราดอกเบี้ยเดิม	อัตราดอกเบี้ยปรับใหม่
กลุ่มอาชีพ	๓ บาท	๖ บาท
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กทบ.)	๕ บาท	๖ บาท
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต	๖ บาท	๖ บาท

วิธีดำเนินการ

๑.๑) หลังจากการประชุมมีมติปรับลดอัตราดอกเบี้ยของกลุ่ม/กองทุนให้เท่ากัน คณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนต้องประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่สมาชิกกลุ่ม/กองทุนของตน พร้อมทั้งจัดทำ/ปรับแก้ไขระเบียบข้อบังคับกลุ่ม/กองทุน หรือปรับ/ยืดระยะเวลาการชำระคืนเงินกู้ ให้เป็นไปตามมติ (กู้พร้อมกัน ส่งใช้คืนพร้อมกัน หรือไม่พร้อมกันก็ได้)

ทั้งนี้ อัตราดอกเบี้ยส่วนต่างของกลุ่ม/กองทุน อาจนำมาจัดสรรเป็นสวัสดิการชุมชน หรือสาธารณประโยชน์ โดยให้ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นตัวกลางดำเนินการในภาพรวมของหมู่บ้าน/ชุมชน หรือจะมอบหมายให้กลุ่ม/กองทุนใด ๆ เป็นผู้ดำเนินการก็ได้ ขึ้นอยู่กับมติที่ประชุม

๑.๒) กำหนดกลุ่ม/กองทุนที่จะเข้ามาปรับลด โดยใช้วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ให้ครัวเรือนผ่านกระบวนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำนาจ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา โดยพิจารณาจากการแบ่งกลุ่มลูกหนี้/จัดประเภทลูกหนี้ตามวงเงินหนี้ ให้เหมาะสมกับเงินทุน (สภาพคล่องทางการเงิน) ของกลุ่ม/กองทุน และการเป็นสมาชิกกลุ่ม/กองทุนของลูกหนี้ รวมถึงข้อจำกัดในเรื่องระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม/กองทุน เช่น

ยอดหนี้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ให้ทำสัญญากับกลุ่มอาชีพ

ยอดหนี้ตั้งแต่ ๓๐,๐๐๑ - ๗๕,๐๐๐ บาท ให้ทำสัญญากับกทบ.

ยอดหนี้ตั้งแต่ ๗๕,๐๐๑ บาทขึ้นไป ให้ทำสัญญากับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

๑.๓) เมื่อหาข้อตกลงร่วมกันระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้ และได้กองทุนที่จะเข้ามาปรับลดผ่านกระบวนการบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำนาจ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ให้ทางคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนเป็นตัวกลางประสานลูกหนี้ เจ้าหนี้ และคณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนที่เป็นผู้รับผิดชอบหนี้มาทำการถ่ายโอนภาระหนี้สิน โดยทำสัญญากู้ยืมเงินฉบับใหม่ระหว่างลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้กับคณะกรรมการกลุ่ม/กองทุนที่รับเป็นเจ้าหนี้ ซึ่งการพิจารณาว่าจะให้กลุ่ม/กองทุนใดเป็นผู้ให้กู้รายใหม่จะต้องพิจารณาว่าลูกหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้เป็นสมาชิกของกลุ่ม/กองทุนนั้นด้วยหรือไม่ เมื่อได้แหล่งเงินกู้ กลุ่ม/กองทุนผู้เป็นเจ้าหนี้เรียกลูกหนี้มาทำสัญญาใหม่และมอบเงิน/ชำระหนี้ในสัญญาเดิม

๒) กรณีไม่สามารถปรับอัตราดอกเบี้ยของกลุ่ม/องค์กรที่เป็นสมาชิกศูนย์จัดการกองทุนชุมชนให้เท่ากัน (ดอกเบี้ยไม่เท่ากัน) ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) ประชุมคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน เพื่อหารือแนวทางการบริหารจัดการหนี้ร่วมกันโดยดำเนินการภายใต้ข้อจำกัด และความต่างของดอกเบี้ย

๒.๒) กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการหนี้ เพื่อให้เหมาะสมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ และมติที่ประชุมซึ่งอาจทำได้หลายวิธี เช่น การจัดทำเมนูทางเลือกในการบริหารจัดการหนี้ ซึ่งคำนึงถึงยอดหนี้ของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยของกลุ่ม/กองทุนที่เป็นสมาชิกศูนย์ฯ และระยะเวลาชำระคืน โดยสมาชิก (ครัวเรือน) เป็นผู้เลือกตามความสามารถของการชำระหนี้

หลักการในการบริหารจัดการหนี้ นั่นคือ พิจารณาครัวเรือนที่มียอดหนี้ต่ำ ทำสัญญากู้ยืมกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ หากจำนวนยอดหนี้สูง ให้ทำสัญญากู้ยืมกับกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง แต่สามารถยืดระยะเวลาการผ่อนชำระคืนให้นานขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดภาระหนักแก่ลูกหนี้ และเป็นการทำให้มีกำลังใจที่ส่งคืนเงินกู้ยืม

ยกตัวอย่างเช่น นาย ข. มียอดหนี้รวมกัน จำนวน ๒๘,๐๐๐ บาท นาย ค. มียอดหนี้รวมกัน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท มติที่ประชุมเห็นชอบให้ นาย ข. ไปทำสัญญากับกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ บาท/ปี ชำระเงินคืนภายใน ๑ ปี และ นาย ค. ให้ไปทำสัญญากับกลุ่ม/กองทุนที่มีอัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๑๒ บาท/ปี ชำระเงินคืนภายใน ๕ ปี เนื่องจาก นาย ค. ยอดหนี้สูง จึงต้องยอมรับในอัตราดอกเบี้ยที่สูงตามมติที่ประชุม ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดกับระเบียบของกลุ่ม/กองทุนนั้น ๆ หรือสามารถใช้เทคนิควิธีการอื่นได้ตามความเหมาะสม

*** ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับแนวทางการบริหารจัดการของคณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน และมติที่ประชุม เพื่อหาข้อตกลงร่วมกัน ตามความเหมาะสมกับพื้นที่ของหมู่บ้าน/ชุมชน

๕. การติดตามสนับสนุน ติดตามสนับสนุนการดำเนินงานทุกระดับ ดังนี้

๕.๑ พัฒนาการจังหวัด/หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน/พัฒนาการอำเภอ ติดตาม กำกับดูแล รวมทั้งกำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ความสำคัญในการดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนตามแนวทางกรมฯ กำหนด และเมื่อดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้จนสามารถลดหนี้/ปลดหนี้ครบทุกครัวเรือนแล้ว ให้คอยติดตาม สนับสนุน และควบคุมให้มีคุณภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนต่อไป

๕.๒ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด ต้องติดตาม สนับสนุน และกำกับดูแลให้คำแนะนำเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานอย่างสม่ำเสมอ หากมีข้อติดขัดในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ให้ลงพื้นที่ชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๕.๓ พัฒนาการผู้รับผิดชอบงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ควรให้ความสำคัญในการติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์จัดการกองทุนชุมชน อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบถึงปัญหา/อุปสรรค และให้คำแนะนำรวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาแก่คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

๕.๔ คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชน ควรติดตามตรวจเยี่ยมครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็นประจำ เพื่อรับทราบปัญหา ไม่ว่าจะเป็นด้านหนี้สิน หรือการประกอบอาชีพ ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแผนพัฒนาครัวเรือน เป็นตัวอย่างให้ครัวเรือนอื่น ๆ ที่ต้องการเข้าสู่การบริหารจัดการหนี้ไปสู่การลดหนี้/ปลดหนี้ รวมถึงนำข้อมูลมาทำแผนบริหารความเสี่ยง มาปรับใช้ในการดำเนินงานศูนย์จัดการกองทุนชุมชน

ในกรณีที่ศูนย์จัดการกองทุนชุมชนใดสามารถบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา ครบทุกครัวเรือน ๑๐๐% ให้คณะกรรมการศูนย์จัดการกองทุนชุมชนดำเนินการติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนให้ครัวเรือนเป้าหมายที่สามารถบริหารจัดการหนี้ไปสู่ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา มีการบริหารจัดการเงินให้เกิดประโยชน์ รู้จักการวางแผนทางการเงิน ไม่ให้กลับมาเป็นหนี้ซ้ำซ้อนอีก หรือหากครัวเรือนเป้าหมายนั้น มีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพ ก็ให้ดำเนินการในรูปแบบ ๑ ครัวเรือน ๑ สัญญา และสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือน จนสามารถลดหนี้ ปลดหนี้ครัวเรือนได้

พระราชบัญญัติ

สถาบันการเงินประชาชน

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินประชาชน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรการเงินชุมชน” หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเพื่อเก็บออมเงินสะสมร่วมกันโดยมีการบริหารจัดการกันเอง และมีการให้บริการทางการเงิน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“สถาบันการเงินประชาชน” หมายความว่า องค์กรการเงินชุมชนซึ่งได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้

“บริการทางการเงิน” หมายความว่า การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การเป็นตัวแทนการรับชำระเงิน และการโอนเงิน หรือการให้บริการทางการเงินอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ธนาคารผู้ประสานงาน” หมายความว่า ธนาคารหรือสถาบันการเงินซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสถาบันการเงินประชาชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการเงินระดับชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ การเงิน หรือการคลัง ด้านการบัญชี ด้านการบริหารความเสี่ยงหรือ การประกันภัย และด้านเทคโนโลยี ด้านละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการใน สำนักงานซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๙) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๑๐) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสาม ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้โดยจะต้องมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วยอย่างน้อยสามคน

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๖

(๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับระบบสถาบันการเงินประชาชนต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดองค์การการเงินชุมชนตามมาตรา ๓ และกำหนดธนาคารผู้ประสานงานตามมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔๕

(๓) กำหนดกรอบอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการของสถาบันการเงินประชาชน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การฝากเงินหรือกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามมาตรา ๒๖

(๕) กำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา

๒๘ (๗)

(๖) กำหนดอัตราขั้นสูงของเงินที่จ่ายเป็นเงินรางวัลของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชน ตามมาตรา ๔๐ (๓)

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้บริการทางการเงินโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามมาตรา ๔๒

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแลตามมาตรา ๔๔

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาจัดทำรายงานการดำเนินงานของธนาคาร ผู้ประสานงานตามมาตรา ๔๗

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๔๘

(๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนของผู้ตรวจสอบและกำหนดแบบให้ผู้ตรวจสอบรายงานการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖

(๑๒) วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕

(๑๓) รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนให้คณะกรรมการบริหารอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ อาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการรับผิดชอบงานธุรการ งานวิชาการ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการ

หมวด ๒
สถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๑๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังมอบหมายเป็นนายทะเบียน

ให้นายทะเบียนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ กำกับดูแล และตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน
- (๒) ออกระเบียบหรือคำสั่งเพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินประชาชน
- (๓) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของนายทะเบียน หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ส่วนที่ ๑
การจัดตั้งและจดทะเบียน

มาตรา ๑๕ ให้สถาบันการเงินประชาชนมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิก และให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก รวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต และสวัสดิการของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

สถาบันการเงินประชาชนต้องมีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าเท่า ๆ กัน โดยสมาชิกแต่ละคนต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละหนึ่งหุ้นซึ่งเป็นหุ้นที่ต้องชำระครั้งเดียวเต็มมูลค่า

มาตรา ๑๖ องค์กรการเงินชุมชนที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชน ต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกขององค์กรการเงินชุมชนด้วยมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ขององค์กรการเงินชุมชนนั้น และต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีการจัดทำงบการเงินประจำปีต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันยื่นคำขอจดทะเบียน
- (๒) มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๓) มีทุนที่ชำระแล้ว เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท

(๔) มีผลการดำเนินงานเป็นกำไรต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันยื่นคำขอจดทะเบียน และในวันที่ยื่นคำขอยื่นจดทะเบียนต้องมีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม

สมาชิกต้องเป็นบุคคลธรรมดาและมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในพื้นที่ในการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๑๗ ให้ที่ประชุมสมาชิกขององค์กรการเงินชุมชนตั้งผู้แทนจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เพื่อดำเนินการยื่นคำขอยื่นจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนต่อธนาคารผู้ประสานงาน พร้อมด้วยเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนารายงานการประชุมสมาชิกซึ่งลงมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ที่มีอยู่ขององค์กรการเงินชุมชน พร้อมด้วยสำเนารายชื่อสมาชิกทั้งหมดขององค์กรการเงินชุมชนนั้น

(๒) ทะเบียนสมาชิกพร้อมลายมือชื่อและทะเบียนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนแล้ว

(๓) ร่างข้อบังคับตามมาตรา ๒๓

เมื่อธนาคารผู้ประสานงานได้รับคำขอยื่นจดทะเบียนและเอกสารตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอคำขอยื่นจดทะเบียนและเอกสารนั้นต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา

แบบคำขอ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอ ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๑๘ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอยื่นจดทะเบียนจากธนาคารผู้ประสานงานแล้ว ให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอยื่นจดทะเบียน หากเห็นว่าองค์กรการเงินชุมชนตามที่ขอยื่นจดทะเบียน มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ คำขอยื่นจดทะเบียนมีเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๑๗ และการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชนตามที่ขอยื่นจดทะเบียนจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชน โดยนำความเห็นที่ธนาคารผู้ประสานงานเสนอมาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สถาบันการเงินประชาชนนั้น

สถาบันการเงินประชาชนที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังองค์กรการเงินชุมชนนั้นโดยไม่ชักช้า

องค์การการเงินชุมชนมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนต่อคณะกรรมการ โดยยื่นอุทธรณ์
ต่อนายทะเบียนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๐ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนใดแล้ว ให้ผู้แทนองค์การ
การเงินชุมชนตามมาตรา ๑๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนนั้นไปพลางก่อน
จนกว่าจะมีคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๒๑

ให้ผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนสมาชิกตามมาตรา ๑๗ และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือ
ครบถ้วนแล้ว เป็นสมาชิกสถาบันการเงินประชาชนตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงิน
ประชาชน

ในกรณีที่มีผู้ขอเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินประชาชนภายหลังจากวันที่ยานทะเบียนรับจดทะเบียน
สถาบันการเงินประชาชน ให้ถือว่าเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๒๐ นัดสมาชิกมาประชุมกัน
เป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบัน
การเงินประชาชน เพื่อตั้งคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนและมอบหมายการตั้งปวงให้แก่
คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๒๒ สถาบันการเงินประชาชนย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบ
ที่เกี่ยวข้องกับองค์การการเงินชุมชนเดิมที่ได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนนั้นทั้งสิ้น

มาตรา ๒๓ ข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชนอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “สถาบันการเงินประชาชน” นำหน้า

(๒) ที่ตั้งสำนักงานของสถาบันการเงินประชาชน

(๓) พื้นที่ในการดำเนินงาน ซึ่งต้องไม่เกินเขตตำบลหรือแขวงที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชน
และเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่ติดกับตำบลหรือแขวงอันเป็นที่ตั้งของ
สถาบันการเงินประชาชน

(๔) ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าของหุ้น การชำระค่าหุ้น การขายและการโอนหุ้น ตลอดจน
การจ่ายคืนค่าหุ้น

(๕) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบัญชี และการเงินของสถาบันการเงินประชาชน

(๖) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก วิธีรับสมาชิก การพ้นจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๘) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการ สถาบันการเงินประชาชน

(๙) การส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดสวัสดิการ

(๑๐) ธนาคารผู้ประสานงานที่ให้การสนับสนุน

มาตรา ๒๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อนายทะเบียนได้จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยการเปลี่ยนชื่อสถาบันการเงินประชาชน ให้สถาบันการเงินประชาชนคืนใบสำคัญรับจดทะเบียน และให้นายทะเบียนออกใบสำคัญรับจดทะเบียนการเปลี่ยนชื่อให้แก่สถาบันการเงินประชาชนด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและการเปลี่ยนชื่อของสถาบันการเงินประชาชนนั้น ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือความรับผิดชอบใด ๆ ของสถาบันการเงินประชาชนที่มีต่อบุคคลภายนอก

ให้นำมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ห้ามผู้ใดนอกจากสถาบันการเงินประชาชนใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในทางธุรกิจว่า “สถาบันการเงินประชาชน” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

ส่วนที่ ๒

การดำเนินงานและการกำกับดูแล

มาตรา ๒๖ ให้สถาบันการเงินประชาชนกระทำการได้ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ ซึ่งรวมถึง

(๑) รับฝากเงินจากสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงาน รวมทั้งวิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ในการดำเนินงาน

(๒) ให้สินเชื่อแก่สมาชิก

(๓) เป็นตัวแทนการรับชำระเงินและโอนเงินของสมาชิกและประชาชน

(๔) ฝากเงินหรือกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ หรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่น ๆ

(๖) ซื้อหรือมีไว้ซึ่งสังหาริมทรัพย์ ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เพื่อใช้เป็นสถานที่ดำเนินการหรือใช้ประโยชน์ตามสมควร

(ข) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้ หรือจากการประกันต้นเงินที่ให้กู้ยืมไปแต่ต้องจำหน่ายสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายในห้าปีนับแต่วันที่สังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของสถาบันการเงินประชาชน เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการให้จำหน่ายภายในกำหนดเวลาอื่น

(๗) ส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกหรือประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงาน โดยใช้เงินที่ได้จากการจัดสรรกำไรของสถาบันการเงินประชาชน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

(๘) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ให้สถาบันการเงินประชาชนมีคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก

กรรมการสถาบันการเงินประชาชนมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง กรรมการสถาบันการเงินประชาชนซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับมติจากที่ประชุมใหญ่สมาชิกโดยมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ให้เป็นกรรมการต่อไปได้อีกวาระหนึ่ง

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการสถาบันการเงินประชาชนแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนครบวาระ ให้กรรมการสถาบันการเงินประชาชนที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๘ กรรมการสถาบันการเงินประชาชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี
- (๓) เป็นสมาชิกของสถาบันการเงินประชาชน
- (๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนนั้น กรรมการสถาบันการเงินประชาชนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน ตลอดจนมติที่ประชุมใหญ่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชน และต้องรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารงานสถาบันการเงินประชาชนนั้น ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การชำระค่าหุ้นนั้น ได้ชำระกันจริง
- (๒) จัดให้มีและรักษาไว้ให้เรียบร้อย ซึ่งบรรดาสมาชิกบัญชีและเอกสารที่กฎหมายกำหนดไว้
- (๓) การให้สถาบันการเงินประชาชนเรียกประชุมใหญ่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนเป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสถาบันการเงินประชาชนในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทน หรือจะทำสัญญาให้บุคคลภายนอกเป็นผู้จัดการก็ได้

มาตรา ๓๑ ค่าตอบแทนของกรรมการสถาบันการเงินประชาชนและผู้จัดการสถาบันการเงินประชาชนให้เป็นไปตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนจัดให้มีการประชุมสมาชิกเป็นการประชุมใหญ่สามัญ ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนนั้น

การประชุมใหญ่คราวอื่นให้เรียกว่า ประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๓๓ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่สถาบันการเงินประชาชนขาดทุนถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนทุนที่ชำระแล้ว คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยไม่ชักช้า แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบถึงการขาดทุนนั้น

มาตรา ๓๔ สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับจะลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้ โดยในหนังสือร้องขอนั้นต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือร้องขอ ถ้าคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนมีหน้าที่แจ้งคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้สมาชิกทุกคนทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการบอกกล่าวให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๓๖ การประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน ต้องมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกอาจมอบอำนาจให้บุคคลในครอบครัวมาประชุมแทนตนได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๓๗ ในการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน ถ้าสมาชิมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมและมีใช้การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่นัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ เมื่อมีสมาชิมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๘ ประธานกรรมการสถาบันการเงินประชาชนเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการสถาบันการเงินประชาชนหรือมีแต่ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกซึ่งมาประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๓๙ ในการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน สมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียง ในการลงคะแนน

มติของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกซึ่งมาประชุมและออกเสียงลงคะแนน ถ้ามี คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ในกรณี ดังต่อไปนี้ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียง ลงคะแนน

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

(๒) การเลือกกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งในวาระที่สองให้เป็นกรรมการต่อไปอีกหนึ่งวาระ ตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง

มาตรา ๔๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสถาบันการเงินประชาชน ให้จัดสรรเป็น ทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ จนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสิบของจำนวนทุน ของสถาบันการเงินประชาชนหรือมากกว่านั้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรอง ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ ข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินปันผลแก่สมาชิกตามจำนวนหุ้นที่ถือ

(๒) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนที่สมาชิกได้กู้ยืมจากสถาบันการเงินประชาชน ในระหว่างปี

(๓) จ่ายเป็นเงินรางวัลแก่กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงิน ประชาชนไม่เกินร้อยละของเงินที่จ่ายเป็นเงินปันผลแก่สมาชิกตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) จ่ายเป็นเงินสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดสวัสดิการตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(๕) เป็นเงินสำรองอื่น

มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้ว สถาบันการเงินประชาชนอาจโอนทุนสำรอง ตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของสถาบันการเงินประชาชนนั้นได้

มาตรา ๔๒ ให้สถาบันการเงินประชาชนให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้นตามมาตรา ๔๖ (๔) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำทะเบียนดังต่อไปนี้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้นตามมาตรา ๔๖ (๔) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่นายทะเบียนกำหนด

(๑) ทะเบียนสมาชิก ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ และที่ตั้งสถาบันการเงินประชาชน

(ข) ชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิก

(ค) วันที่เข้าเป็นสมาชิก

(๒) ทะเบียนหุ้น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ และที่ตั้งสถาบันการเงินประชาชน

(ข) ชื่อของสมาชิกที่ถือหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวนหุ้น และเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

(ค) วันที่ชำระค่าหุ้น

มาตรา ๔๔ การดำเนินงานและการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนในเรื่องดังต่อไปนี้
ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๑) การให้กู้และการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่

(๒) การดำรงเงินกองทุน

(๓) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

(๔) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล

ส่วนที่ ๓

การสนับสนุนและประสานงาน

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดผู้ทำหน้าที่เป็นธนาคารผู้ประสานงาน

มาตรา ๔๖ ให้ธนาคารผู้ประสานงานมีหน้าที่สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของ
สถาบันการเงินประชาชน และมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ข้อเสนอแนะเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนต่อ
คณะกรรมการ

(๒) สนับสนุน ช่วยเหลือ และแนะนำการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชน โดยเน้นพื้นที่
ที่มีศักยภาพและมีการดำเนินการให้บริการทางการเงินอย่างเข้มแข็ง

(๓) รับคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนจากองค์การการเงินชุมชนพร้อมทั้งจัดทำความเห็นประกอบการพิจารณา เพื่อนำเสนอต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๑๗

(๔) จัดทำและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการให้บริการทางการเงิน ระบบทะเบียนระบบการโอนเงิน ระบบบัญชี ระบบความปลอดภัย หรือระบบอื่นใดสำหรับสถาบันการเงินประชาชน

(๕) จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมซึ่งรวมถึงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินของสมาชิก สำหรับสถาบันการเงินประชาชน

(๖) จัดทำและพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยง และระบบมาตรฐานการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชน

(๗) พัฒนาศักยภาพและความพร้อม ทั้งในด้านระบบการเงิน การบัญชีและการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร เพื่อยกระดับมาตรฐานให้แก่สถาบันการเงินประชาชน

(๘) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวกับสถาบันการเงินประชาชน ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยง และมาตรฐานการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชน

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๔๗ ให้ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ เสนอต่อคณะกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๘ ให้ธนาคารผู้ประสานงานประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงิน และข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๙ ให้ธนาคารผู้ประสานงานประเมินความเสี่ยงและมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ และแจ้งผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะให้กับสถาบันการเงินประชาชนและนายทะเบียนทราบ

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการประเมินความเสี่ยงและมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการและบุคคลที่คณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลตามมาตรา ๔๖ (๕) และมาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๔
การจัดทำบัญชีและสอบบัญชี

มาตรา ๕๑ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สถานที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชนภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

มาตรา ๕๒ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำงบการเงินประจำปีทุกรอบปีบัญชีของสถาบันการเงินประชาชน

งบการเงินประจำปีนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว นำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนนั้น

มาตรา ๕๓ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบการเงินประจำปี และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีและงบการเงินประจำปีซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้อนุมัติแล้วไปยังนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่นั้น และเผยแพร่เป็นการทั่วไป

มาตรา ๕๔ ให้สถาบันการเงินประชาชนเก็บรักษางบการเงินประจำปีตามมาตรา ๕๒ และรายงานประจำปีตามมาตรา ๕๓ พร้อมทั้งข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชนและกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินประชาชนไว้ที่สถาบันการเงินประชาชน เพื่อให้สมาชิกตรวจสอบได้

มาตรา ๕๕ ผู้สอบบัญชีนั้น ให้ที่ประชุมใหญ่สามัญเลือกตั้งทุกปีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีซึ่งออกไปนั้นจะเลือกตั้งกลับเข้ารับตำแหน่งอีกก็ได้

หมวด ๓
การตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสถาบันการเงินประชาชนใดกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือประชาชน ให้นายทะเบียนแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ตรวจสอบเพื่อตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้ผู้ตรวจสอบมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชนเพื่อตรวจสอบในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถาบันการเงินประชาชนได้ และเมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบดังกล่าวแล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นได้

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชน มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสถาบันการเงินประชาชน หรือให้ส่งรายงานการประชุมหรือเอกสารใด ๆ ของสถาบันการเงินประชาชนที่จำเป็นแก่การตรวจสอบได้

(๓) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสถาบันการเงินประชาชนเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็น และสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

ให้ผู้ตรวจสอบรายงานการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อคณะกรรมการและนายทะเบียนตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๖ ผู้ตรวจสอบต้องแสดงบัตรประจำตัวที่นายทะเบียนเป็นผู้ออกแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจสอบให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

มาตรา ๕๘ ให้ผู้ตรวจสอบเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การแก้ไขฐานะของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนกระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิกหรือในกรณีที่สถาบันการเงินประชาชนมีข้อบกพร่องอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิก ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนแก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(๒) ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนระงับการปฏิบัติในส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิก

(๓) ให้กรรมการสถาบันการเงินประชาชนผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(๔) มีคำสั่งถอดถอนกรรมการสถาบันการเงินประชาชนคนใดคนหนึ่งหรือทุกคนหรือผู้จัดการสถาบันการเงินประชาชน โดยให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมใหญ่

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนตั้งคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง

ก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการสถาบันการเงินประชาชนขึ้นใหม่ทั้งคณะตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้กรรมการสถาบันการเงินประชาชนบางคนพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้เป็นกรรมการสถาบันการเงินประชาชนแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสถาบันการเงินประชาชนพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้เลือกตั้งหรือเลือกตั้งผู้เป็นกรรมการสถาบันการเงินประชาชนไม่ได้ตามกำหนดเวลาให้ถือว่าคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนประกอบด้วยกรรมการสถาบันการเงินประชาชนทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้โดยจะต้องมีกรรมการสถาบันการเงินประชาชนอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสถาบันการเงินประชาชนทั้งหมด

มาตรา ๖๒ คำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๖๐ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๓ สถาบันการเงินประชาชนใดมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสามปี หรือขาดทุนเกินร้อยละยี่สิบของจำนวนทุน ให้สถาบันการเงินประชาชนนั้นเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงานต่อนายทะเบียน เพื่อขอความเห็นชอบภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ทราบ

โครงการตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) แผนดำเนินงาน

(๒) ขั้นตอนที่ทำให้ผลขาดทุนของสถาบันการเงินประชาชน

(๓) ระยะเวลาที่จะดำเนินการให้สำเร็จตามโครงการ

เมื่อนายทะเบียนได้รับโครงการแล้ว จะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับโครงการ และให้แจ้งสถาบันการเงินประชาชนทราบภายในเวลาดังกล่าว ในกรณีนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขเวลาไว้ด้วยก็ได้

ในกรณีที่สถาบันการเงินประชาชนไม่เสนอโครงการภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือโครงการที่เสนอไม่ได้รับความเห็นชอบ หรือไม่ดำเนินการตามโครงการ หรือดำเนินการไม่เป็นไปตามโครงการที่ได้รับ ความเห็นชอบหรือตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามวรรคสอง ให้นายทะเบียน มีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินประชาชนนั้นดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร หรือสั่งเลิก สถาบันการเงินประชาชนนั้น

หมวด ๕

การเลิกสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๖๔ สถาบันการเงินประชาชนย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน
- (๒) ที่ประชุมใหญ่ลงมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของสมาชิกทั้งหมดให้เลิก
- (๓) ล้มละลาย
- (๔) นายทะเบียนสั่งให้เลิกตามมาตรา ๖๓
- (๕) ทุนที่ชำระแล้วต่ำกว่าห้าแสนบาทเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี

ให้สถาบันการเงินประชาชนที่เลิกตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่เลิก

ให้นายทะเบียนปิดประกาศการเลิกสถาบันการเงินประชาชนไว้ที่สถานที่ตั้งของสถาบันการเงิน ประชาชน

มาตรา ๖๕ สถาบันการเงินประชาชนที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๖๓ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง และ ให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๖ เมื่อสถาบันการเงินประชาชนใดเลิกไปด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดตามที่ระบุไว้ใน
มาตรา ๖๔ ให้จัดการชำระบัญชีตามบทบัญญัติในหมวด ๖ การชำระบัญชี

หมวด ๖
การชำระบัญชี

มาตรา ๖๗ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่ล้มละลายนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมาย
ว่าด้วยล้มละลาย

มาตรา ๖๘ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุนายทะเบียนสั่งให้เลิก
ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๖๙ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลาย
หรือนายทะเบียนสั่งให้เลิก ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่เลิกสถาบันการเงินประชาชน

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนแต่งตั้ง
ผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี

เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมด
ร้องขอต่อนายทะเบียน นายทะเบียนจะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือ
ซึ่งได้แต่งตั้งไว้ก็ได้

มาตรา ๗๐ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลาย
ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับกับการชำระบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนโดยอนุโลม

ในระหว่างการชำระบัญชี ให้ถือว่าสถาบันการเงินประชาชนนั้นยังคงอยู่ตราบเท่าเวลาที่จำเป็น
เพื่อการชำระบัญชี

มาตรา ๗๑ ผู้ชำระบัญชีที่นายทะเบียนแต่งตั้งอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนกำหนด
ผู้ชำระบัญชีที่ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๒ ในหมวดนี้

“ผู้มีอำนาจในการจัดการ” หมายความว่า

(๑) กรรมการของสถาบันการเงินประชาชน

(๒) ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งสถาบันการเงินประชาชนแต่งตั้ง มอบหมาย หรือทำสัญญาให้มีอำนาจในการบริหารงานทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ

(๓) บุคคลที่ตามพฤติการณ์มีอำนาจควบคุมหรือครอบงำกรรมการ หรือการจัดการของสถาบันการเงินประชาชน ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนในการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๔ ผู้ใดขัดขวางผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารใด ๆ อันผู้ตรวจสอบได้ยึด อายัด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐานหรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าจะผู้ตรวจสอบจะรักษาเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่นส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๗ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินประชาชนเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายอันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

- (๓) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชี
- (๔) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนนั้น
- (๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของธนาคารผู้ประสานงานที่ให้การสนับสนุนสถาบันการเงินประชาชนนั้น
- (๖) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน
- (๗) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินประชาชน
- (๘) การเปิดเผยความลับของลูกค้าสถาบันการเงินประชาชนที่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว
- (๙) การเปิดเผยความลับของลูกค้าของสถาบันการเงินประชาชนซึ่งลูกค้าดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว
- (๑๐) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๗๘ ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงินประชาชนโดยเหตุที่เป็นผู้มีอำนาจในการจัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชนนั้น และเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเปิดเผยตามกรณีในมาตรา ๗๗ วรรคสอง

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๐ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๕ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๑ เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสม เกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่ นายทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เห็นควรให้บุคคลในหน่วยงานของรัฐอื่นใดทำหน้าที่นายทะเบียน ให้เสนอแนวทางการดำเนินการ การโอนภารกิจ งบประมาณ ทรัพย์สิน และหนี้สิน ภาระผูกพัน และบุคลากรไปยังหน่วยงานของรัฐอื่นนั้นต่อ คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การให้บริการทางการเงินในระดับชุมชนมักดำเนินการโดยองค์กรการเงินชุมชนซึ่งไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลทำให้มีข้อจำกัดในการดำเนินงาน เนื่องจากเน้นการพึ่งพาตัวบุคคลเป็นหลัก รวมทั้งขาดความมั่นคงในด้านการจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการบัญชี สมควรยกระดับองค์กรการเงินชุมชนเป็นสถาบันการเงินประชาชนซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนทำหน้าที่วางกรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชน เพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน อันจะทำให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน และมีความยั่งยืนในการพึ่งพาตนเองภายในชุมชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้